

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE V OBČINI TOLMIN 2025–2030

Občina**Tolmin**

Tolmin, oktober 2025

MLADOST JE NOROST

*ko ostarimo
vode ne moremo
več preskočiti*

Ivan Volarič-Feo

Izdala: Občina Tolmin, oktober 2025

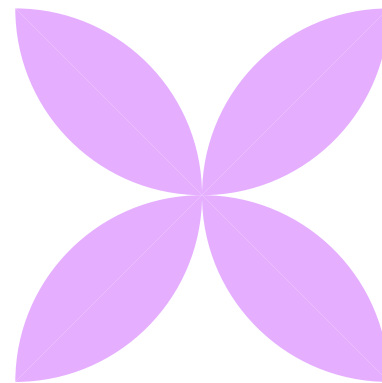
Odgovorna oseba: Alen Červ, župan

Avtorji: Mladinski svet Slovenije: Sabina Belc,
Tanja Baumkirher

Dokument je nastal v sodelovanju z Občino
Tolmin in Zavodom za kulturo, šport in mladino
Občine Tolmin

Kazalo vsebine

1.	Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja v Republiki Sloveniji	5
1.1.	Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju	5
1.2.	Zakon o mladinskih svetih	6
1.3.	Pravilnik o izvajanju zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju	6
2.	Koraki do novega lokalnega programa za mlade	8
2.1.	Evalvacija lokalnega programa za mlade 2017-2022	8
2.2.	Izvedba fokusnih skupin in ankete	10
2.3.	Izvedba delavnic in priprava predlogov ukrepov	10
3.	Značilnosti mladih v Občini Tolmin	11
4.	Opredelitev vizije, strateških področij in ukrepov	14
4.1.	Vizija področja mladinskega sektorja v občini tolmin 2025-2030	14
4.2.	Strateška področja in ukrepi	15
5.	Uresničevanje in spremljanje lokalnega programa	41
6.	Priloge	42
6.1.	Priloga 1: Končna evalvacija lokalnega programa za mlade v občini tolmin 2017-2022 po prednostnih področjih	42

Uvod

Pred vami je lokalni program za mlade v občini Tolmin, drugi po vrsti. Prvi, sprejet leta 2017 je nosil mladostno optimističen podnaslov Mi smo - mi bomo.

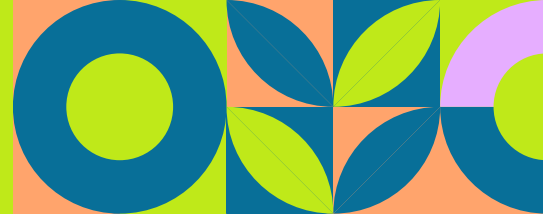
So mladi in bodo še - kot se je s puntarsko vnemo trdilo v prvem dokumentu - na Tolminskem? Bodo. Res je, da sicer pogled v statistične podatke hitro pokaže, da se je njihov delež med vsemi prebivalci občine Tolmin v primerjavi z letom sprejema prvega dokumenta zmanjšal. Številčna generacija po drugi svetovni vojni rojenih »baby boomerjev« je v vmesnem času začela več kot uspešno polniti statistiko tistih, ki so mladi po srcu, realno pa stari 65 let in več, zaradi česar se zdi, da je občina nekoliko manj mlada. Definitivno je izboljšanje teh števil predvsem izziv za tiste na meji formalne mladosti (30 let in več), lokalna skupnost pa jim mora pri tem v največji možni meri pomagati, da bodo Tolminsko prepoznali kot spodbudno okolje za ustvarjanje doma in družine.

Lokalni program za mlade v občini Tolmin 2025-2030 želi biti eden od gradnikov poti k temu cilju. Prinaša namreč nabor ukrepov, ki želijo biti odgovor na izkazane potrebe in želje mladih s ciljem, da bi občina Tolmin postala mladim še bolj prijazna in da jim pomaga pri prepoznavanju in razvijanju njihovega potenciala z namenom, da bi se po zaključku šolanja vrnili in s svojimi sposobnostmi aktivno prispevali k splošnemu razvoju naše občine.

Z velikim veseljem in številnimi upi je bil septembra 2025 predan namenu Center mladih Tolmin, največja investicija na področju mladinskega sektorja v zadnjih letih, ki pomeni uresničitev želja več generacij tolminske mladine. Želimo si, da bi se v njem nikoli ne nabiral prah, ampak naj tam pustijo svoj odtis prenekatere adidaske, superge, balerinke, papuči, bose noge - predvsem pa ideje in kreativnost njihovih lastnikov. K boljšemu povezovanju mladih že pripomore Mladinski svet občine Tolmin, leta 2022 ustanovljen organ, ki povezuje organizacije v mladinskem sektorju, pa tudi druga društva, kjer se udeležujejo prvenstveno mladi. Svet je v veliko pomoč strokovni službi za področje mladine, ki deluje pod okriljem Zavoda za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin, v katerem Občina Tolmin prepoznava pomembnega sogovornika, ki bo zastopal glas mladih. Če temu dodamo tudi obsežno prenovu na področju športne infrastrukture, predvsem v mestnih športnih parkih Brajda in Na Logu, lahko ugotovimo, da so mladim dane številne nove priložnosti, da sooblikujejo življenje naše lokalne skupnosti.

S čim pa lahko to do leta 2030 še izboljšamo, naj skušajo odgovoriti strani, ki sledijo.

Občina Tolmin

1. Zakonodajna ureditev mladinskega sektorja v Republiki Sloveniji

V slovenski zakonodaji področje mladih oziroma mladinski sektor urejata dva zakona, in sicer **Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS)** (Uradni list RS, št. 42/10) in **Zakon o mladinskih svetih (ZMS)** (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10). ZJIMS opredeljuje mladinski sektor in določa javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju. ZMS pa ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti.

Področje mladih na državnem nivoju praviloma urejata še **Pravilnik o izvajanju Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju** (Uradni list RS, št. 47/11) in **Resolucija o nacionalnem programu za mladino**, vendar v času priprave strategije ni bilo veljavne oziroma aktualne resolucije, ki bi določala strateške usmeritve mladinske politike.

1.1. Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju

Javni interes na področju mladinskega sektorja se na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) uresničuje z zagotavljanjem:

- normativnih in drugih pogojev za razvoj področij mladinskega dela in vključevanja mladinskega vidika v strategije, politike ter ukrepe, ki vplivajo na mlade, ter
- finančne podpore mladinskim programom in programom za mlade, vključno s podporo mladinski infrastrukturi.

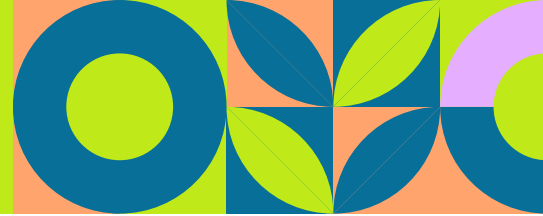
6. člen ZJIMS določa, da so za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni pristojni organi samoupravne lokalne skupnosti, 9. člen ZJIMS pa pravi, da morajo pri uresničevanju javnega interesa v mladinskem sektorju država in samoupravne lokalne skupnosti sodelovati z organizacijami v mladinskem sektorju.

Lokalna skupnost lahko po ZJIMS (27. člen) izvaja mladinsko politiko na lokalni ravni skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju.

V ZJIMS so navedeni naslednji načini uresničevanja mladinske politike na lokalni ravni, in sicer:

- sprejetje lokalnega programa za mladino,
- ustanovitev delovnega ali posvetovalnega telesa za mladinska vprašanja,
- finančna podpora programom v mladinskem sektorju in
- izvajanje drugih ukrepov v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Način sofinanciranja programov v mladinskem sektorju določa 18. člen ZJIMS, v katerem je navedeno, da se sofinanciranje tovrstnih programov izvaja na podlagi javnega razpisa in javnega poziva. Posredni načini sofinanciranja mladinskih programov so opredeljeni tudi z zagotavljanjem mladinske infrastrukture in oblikovanjem ustreznih ukrepov za razvoj mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni.

1.2. Zakon o mladinskih svetih

Zakon o mladinskih svetih (ZMS) ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje mladinskih svetov lokalnih skupnosti. ZMS določa, da se v mladinski svet lokalne skupnosti združujejo mladinske organizacije, opredeljene v ZJIMS, ki imajo najmanj 90 odstotkov članstva v starosti do 29 let in 70 odstotkov članov vodstva v starosti od 15. do dopolnjenega 29. leta in sedež v tej samoupravni lokalni skupnosti. Članice mladinskega sveta lokalne skupnosti, ki so hkrati združene v zvezo mladinskih organizacij na lokalni ravni, imajo lahko v mladinskem svetu lokalne skupnosti le skupnega predstavnika.

Dejavnost oziroma naloge mladinskega sveta lokalne skupnosti so opredeljene v 5. členu ZMS:

- izvajanje in sodelovanje pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju,
- zagotavljanje pogojev za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih,
- omogočanje sodelovanja mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih, ter
- opravljanje drugih nalog za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s temeljnim aktom.

Lokalne skupnosti, v katerih obstajajo mladinski sveti lokalnih skupnosti, oziroma njeni organi morajo po določbah 6. člena ZMS pred določanjem predlogov predpisov, ki neposredno vplivajo na življenje in delo mladih, o tem obvestiti mladinski svet lokalne skupnosti ter jim omogočiti, da podajo svoje mnenje.

Mladinski sveti lokalnih skupnosti se po določbah ZMS med drugim lahko financirajo tudi iz proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti. Tako lahko občinski svet občine, v kateri deluje mladinski svet lokalne skupnosti, v proračunu občine predvidi sredstva, ki so namenjena za delovanje mladinskega sveta lokalne skupnosti na podlagi predloženega programa.

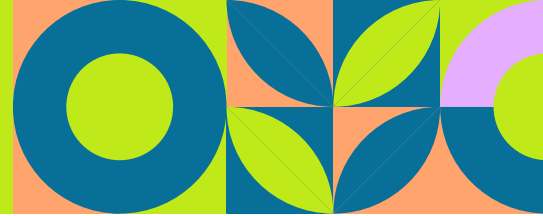
1.3. Pravilnik o izvajanju zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju

Pravilnik o izvajanju zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju je podzakonski akt, ki podrobneje določa pogoje za podelitev statusa organizacij v javnem interesu v mladinskem sektorju, postopek izbire upravičencev do sofinanciranja v mladinskem sektorju ter merila in način podelitve državnih priznanj v mladinskem sektorju.

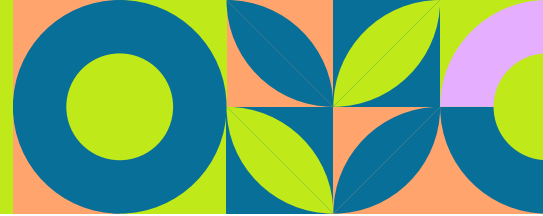
OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

ZJIMS opredeljuje pomen izrazov s področja mladinskega sektorja, in sicer:

- **mladi** so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta;
- **mladinski sektor** so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo, in sicer:

- avtonomija mladih,
 - neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih,
 - dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih,
 - skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi,
 - prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih,
 - mobilnost mladih in mednarodno povezovanje,
 - zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih,
 - dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in
 - sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi;
- **mladinsko delo** je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve;
 - **mladinska politika** je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami;
 - **organizacija v mladinskem sektorju** je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju, in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet;
 - **mladinska organizacija** je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
 - **organizacija za mlade** je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga;
 - **mladinska infrastruktura** je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela;
 - **mladinski program** je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev;
 - **program za mlade** je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

2. Koraki do novega lokalnega programa za mlade

2.1. Evalvacija lokalnega programa za mlade 2017-2022

Lokalni program za mlade je bil oblikovan v letu 2016, ko je bila s strani župana imenovana delovna skupina za pripravo strategije dela na področju mladih. Namen izdelave strategije je bil prepoznati javni interes na področju mladih ter narediti načrt za delo z mladimi v lokalnem okolju. Delovna skupina je najprej preko spletne ankete naredila analizo stanja. Potrebe mladih je poleg ankete preverjala tudi preko javnih razprav. Na podlagi dobljenih rezultatov in informacij je nato skupina oblikovala predlog strateškega dokumenta – lokalnega programa za mlade ter ga poimenovala Mi smo – mi bomo. V letu 2017 je predlog dokumenta obravnaval Občinski svet Občine Tolmin, ki ga je dne 29. junija 2017 tudi potrdil.

Lokalni program za mlade se je osredotočil na naslednja področja, ključna za mlade v občini:

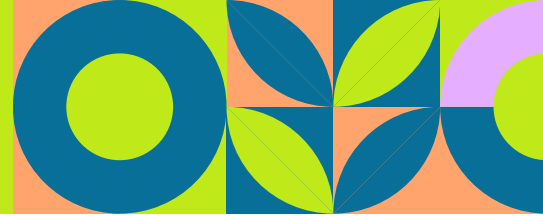
- **izobraževanje,**
- **zaposlovanje,**
- **stanovanjske razmere,**
- **prosti čas,**
- **mladinsko organiziranje in participacija mladih,**
- **informiranje.**

Dokument je za posamezna področja predvidel strateške cilje. Za vsakega od njih je opredelil ukrepe, nosilce ukrepov in kazalnike njihovega uresničevanja.

V letu 2021 je župan imenoval delovno skupino za evalvacijo. Sestavljali so jo naslednji člani:

1. **Lara Batistuta**, predstavnica Kluba tolminskih študentov,
2. **Matej Kavčič**, predstavnik Občine Tolmin,
3. **Maša Klavora**, predstavnica Občinskega sveta Občine Tolmin,
4. **Marina Laharnar**, predstavnica Zavoda za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin,
5. **Sanja Popov Leban**, predstavnica Zveze mladih in kreativnih Tolmin in
6. **Urša Leban**, predstavnica aktivnih mladih v občini Tolmin.

Nalogi delovne skupine sta bili priprava vmesne in končne evalvacije. Vmesna evalvacija se je navezovala na obdobje od leta 2017 do maja 2021, končna evalvacija pa na obdobje od maja 2021 do konca leta 2022.

Delo delovne skupine v smeri priprave vmesne evalvacije je potekalo v okviru štirih sestankov. Na prvih treh sestankih so bili opravljeni tri kroge evalvacije, vsakokrat sta bili na dnevnem redu po dve prednostni področji. Predstavnik nosilca ukrepa je najprej predstavil opravljeno delo, nato pa se je o ukrepu podrobneje diskutiralo ter ob koncu diskusije dogovorilo vmesno oceno realizacije ukrepa. Zadnji sestanek je bil namenjen pripravi končnega poročila ter smernic za pripravo strategije lokalnega programa za mlade za naslednje obdobje.

Delovna skupina je končno evalvacijo Lokalnega programa za mlade opravila na enem sestanku, pri čemer je izhajala iz dokumenta vmesne evalvacije Lokalnega programa za mlade. Na seji delovne skupine so bili izpostavljeni ukrepi oz. cilji, ki smo jih v vmesni evalvaciji ocenili kot delno dosežene oz. ne dosežene.

Na tretji, četrti in peti seji delovne skupine je predstavnico Občinskega sveta Občine Tolmin, po sklepu župana, nadomestil Grega Rodman.

V prilogi se nahaja končna ocena realizacije ukrepov Lokalnega programa za mlade Mi smo – mi bomo, po posameznih prednostnih področjih. Na podlagi opravljene evalvacije so bila pripravljena spodnja priporočila.

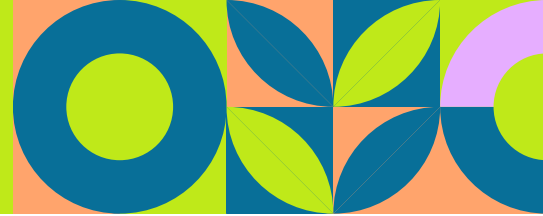
2.1.1. Priporočila delovne skupine za pripravo lokalnega programa za mlade za novo obdobje

Splošne usmeritve za pisanje strategije

- Potrebna je jasna opredelitev vizije, ki temelji na vrednotah, ki jih želi občina zastopati.
- Smiselno je imenovati delovno skupino, ki bo odgovorna za načrtovanje, izvajanje in vrednotenje strategije.
- Strategijo naj dopolnjujejo akcijski načrti, vezani na krajša obdobja ali posamezna vsebinska področja. Ti načrti naj vsebujejo natančne korake, roke izvedbe in odgovorne osebe.
- Priporočena je podpora pri pripravi strategije s strani strokovnih institucij, kot je Inštitut za mladinsko politiko.
- Zagotoviti je treba redno komunikacijo z nosilci ukrepov ter podporo pri njihovem izvajanju. Ti morajo biti obveščeni o svoji vlogi, nalogah in ciljih.
- Potrebno je poskrbeti za učinkovito informiranje mladih o obstoju in pomenu nove strategije, tako v spletni kot tiskani obliki.

Priporočila za prednostna področja

- Kot prioriteta področja je smiselno izpostaviti informiranje, prostor mladinskega centra in stanovanjske možnosti za mlade.

- Kot novo prednostno področje se predlaga zdravje, ki naj vključuje tako fizično kot duševno zdravje mladih.

Priporočila za oblikovanje ciljev

- Za vsak cilj je treba določiti odgovorno osebo oziroma funkcijo v instituciji, kar bo povečalo odgovornost in preglednost izvajanja.
- Za dolgoročne cilje je treba opredeliti vmesne korake, kratkoročne cilje in časovni načrt izvedbe.

Priporočila za spremljanje in izvajanje strategije

- Enkrat letno naj se izvede srečanje nosilcev ukrepov z županom in delovno skupino, z namenom pregleda realizacije ukrepov in usklajevanja nadaljnjih aktivnosti.

2.2. Izvedba fokusnih skupin in ankete

Za pripravo ankete in analizo stanja v občini sta bili na začetku junija 2024 izvedeni dve fokusni skupini: ena z mladimi, druga pa z različnimi ključnimi akterji iz občine, vključno s predstavniki občinske uprave, županom, Zavoda za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin (Zavod KŠM Tolmin), šolskimi institucijami in socialnim sektorjem.

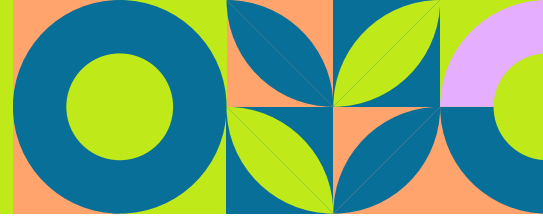
Anketni vprašalnik je nastajal v daljšem dialogu s predstavniki Zavoda KŠM Tolmin, ki je potekal okvirno od julija do oktobra 2024. Objavljen je bil na portalu 1ka 25. oktobra in ostal odprt do 24. novembra 2024; analizo podatkov pa je bila opravljena v letu 2025. Zavod KŠM Tolmin je v času anketiranja ciljni javnosti na raznolike načine intenzivno spodbujal izpolnjevanje vprašalnika.

Poglobljen vprašalnik (62 vprašanj, od tega 14 odprtih in 28 delno odprtih) je dosegel svoj cilj, saj je vključil 268 respondentov; od tega jih 222 izpolnilo celoten vprašalnik. Ocenjuje se, da je vprašalnik izpolnilo 18% vseh mladih stalnih prebivalcev Občine Tolmin. Rezultati ankete so na kratko predstavljeni v nadaljevanju tega dokumenta in pa v Poročilu o raziskavi med mladimi iz občine Tolmin.

2.3. Izvedba delavnic in priprava predlogov ukrepov

V okviru priprave strategije je bila decembra 2024 izvedena delavnica posvetovanja z mladimi v sodelovanju z Zavodom KŠM Tolmin ter Mladinskim svetom občine Tolmin. Na delavnici so sodelovali predstavniki tako organizirane kot (v manjši meri) neorganizirane mladine.

Udeleženci so se s pomočjo interaktivne aktivnosti seznanili z delnimi rezultati analize ankete, ki so služili kot izhodišče in navdih pri oblikovanju predlogov ukrepov. Na podlagi identificiranih izzivov mladih iz ankete in fokusnih skupin so bila opredeljena ključne delovne tematike: zdravje in dobro počutje, mobilnost, avtonomija mladih (vključno s stanovanjsko problematiko), kariera (podjetništvo in zaposlovanje), prostovoljstvo in aktivno preživljanje prostega časa ter participacija in vključenost mladih v oblikovanje politik.

V prvem delu so udeleženci oblikovali širok nabor idej, nato pa je manjša skupina pripravila konkretne predloge ukrepov ter jim določila prioritete. Na podlagi obdelanih rezultatov posvetovanja so bili oblikovani predlogi ukrepov, ki so bili nato usklajeni s predstavniki občine.

počutje, mobilnost, avtonomija mladih (vključno s stanovanjsko problematiko), kariera (podjetništvo in zaposlovanje), prostovoljstvo in aktivno preživljanje prostega časa ter participacija in vključenost mladih v oblikovanje politik.

V prvem delu so udeleženci oblikovali širok nabor idej, nato pa je manjša skupina pripravila konkretne predloge ukrepov ter jim določila prioritete. Na podlagi obdelanih rezultatov posvetovanja so bili oblikovani predlogi ukrepov, ki so bili nato usklajeni s predstavniki občine.

3. Značilnosti mladih v Občini Tolmin

Skozi analizo obsežnega vprašalnika za mlade iz Občine Tolmin se je ustvarila dokaj podrobna slika mladih iz Občine Tolmin, ki pa je verjetno – glede na problematiko mladih, ki jih zaznavamo v zadnjem obdobju - v marsičem podobna drugim občinam, predvsem tistim z obrobja Slovenije. Mladi v občini Tolmin si želijo več zabav, druženja in sploh dogodkov za mlade. So nezadovoljni zaradi oddaljenosti svojih domačih krajev od preostalega dela države, predvsem od večjih mest, k čemur prispevajo tudi slabe prometne povezave. Pomanjkanje primernih stanovanj vidijo kot najpomembnejši problem svoje morebitne prihodnosti v tej občini.

Po drugi strani pa je zaznati, da je veliko mladih aktivnih v različnih organizacijah in se radi prostovoljsko udeležujejo, želijo pa si tudi večje vključenosti v občinsko dogajanje in odločanje. Mladi so sicer tudi pohvalno naravnani do občine - predvsem glede področij mladine in športa - in v zadnjih letih zaznavajo napredek na več področjih.

Obravnavane starostne skupine se med seboj razlikujejo; občutno večje pomanjkanje dogajanja in nezadovoljstvo z odročnostjo občine je čutiti v starostni skupini od 15 do 19 let, medtem ko je za starejši dve skupini izrazito bolj značilno poudarjanje stanovanjske problematike. Starejši dve skupini mladih sta tudi bolj naklonjeni bivanju v občini Tolmin kot najmlajši.

V nadaljevanju se nahajajo kratki povzetki in priporočila posameznih anketnih poglavij.

Prosti čas in mladinski center

Mladi se najraje udeležujejo koncertov in zabav, za kar jih motivirajo zanimivi izvajalci oz. dobra glasba in vidik druženja z ljudmi. Predvsem tovrstnih dogodkov bi si želeli še več in jih tudi prvenstveno pričakujejo od mladinskega centra. Slednjega bi si želeli obiskovati predvsem ob organiziranih dogodkih, sicer pa tudi popoldan oz. zvečer ob koncu tedna. Mladinski center naj poskrbi za zanimivo ponudbo (po možnosti v dialogu z mladimi) in se izogne ustvarjanju zaprtega kroga ljudi, ki bi si »prilastil« njegove prostore. V kolikor je mogoče, naj poišče rešitve tudi za dostop (prevoz) mladih, ki ne živijo v njegovi bližini.

Mladinski center naj bo prostor druženja, naj bo udoben in mladim prijazen, z vsaj osnovno ponudbo pijač. Pomembno je tudi, da je mladinski center odprt za vse in ima raznoliko ponudbo za mlade različnih starosti in interesov. Po možnosti naj v svoje delo vključi tudi mlade prostovoljce. Dobrodošla pa bo tudi povezava s področjem neformalnega izobraževanja, saj mladinski center lahko ponudi svoje kapacitete izvajalcem različnih delavnic, predavanj ipd.

Participacija mladih

Sorazmerno visok delež mladih se vključuje v društva in veliko jih ima tam aktivno vlogo, kljub temu pa relativno slabo poznajo tamkajšnji lokalni mladinski svet, kateremu velja spodbuda k promociji in morebitni širitvi. Dobra tretjina respondentov spremlja občinske informacije redno oz. na področjih, ki so zanje pomembna.

Mladi se nagibajo k mnenju, da niso dovolj vključeni v odločanje in več kot polovica si želi biti bolj vključena v odločitve na lokalni ravni, saj menijo, da lahko prispevajo – predvsem v obliki pobud in predlogov ter z udeležbo na lokalnih dogodkih, pa tudi z vključevanjem v društva in prostovoljskim delom.

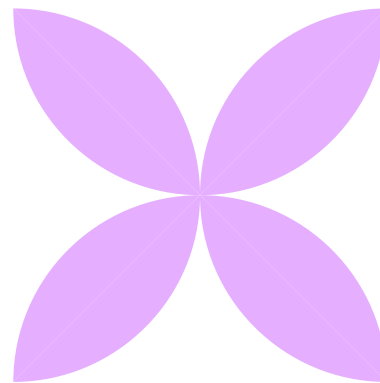
Mladi menijo, da bi občina Tolmin morala v prvi vrsti nameniti več pozornosti predvsem stanovanjem za mlade, pa tudi razvedrilnim aktivnostim, zaposlovanju in mobilnosti mladih. Nekateri med njimi so občino Tolmin pohvalili, predvsem zaradi njene mladinske in športne dejavnosti.

Stanovanjske razmere

Večina mladih živi pri starših, kar se za večino prične spreminjati v drugi polovici dvajsetih let. Mladi, ki živijo pri starših, so z leti vse manj zadovoljni s tem sobivanjem. Iskanje primerne stanovanja predstavlja za mlade največji izziv pri osamosvajanju, ki ga postavljajo tudi pred iskanje službe in pri katerem pogrešajo tudi aktivnost občine. Njihovo poznavanje obstoječih ukrepov občine in države na stanovanjskem področju pa je nizko.

Dobra polovica mladih namerava iskati ali graditi stanovanje na območju občine Tolmin, med njimi pa jih dve petini še ne vesta, ali bo to najem hiše ali stanovanja ali nakup ali obnova ali gradnja; najbolj zaželena možnost je gradnja lastne hiše, sledita najem stanovanja in obnova hiše. Mladim bi najustreznejše pomagali z ukrepi finančne dostopnosti (subvencija najemnine ali obnove, neprofitnost itd.), z gradnjo novih stanovanj, nekoliko pa tudi z odpravo birokratskih ovir in z ukrepi za zapolnitev praznih stanovanj.

Mladi so s kakovostjo bivanja v občini bolj zadovoljni kot ne, pri čemer jih moti pomanjkanje kariernih priložnosti za mlade, pomanjkanje prostočasne ponudbe in stanovanjska problematika. Za bivanje v občini bi se odločili

prej, če bi Tolmin ponujal več prostočasnih aktivnosti, stanovanjskih možnosti, boljše prometne povezave ter širšo ponudbo osnovnih storitev.

Zaposlovanje

Mladi, ki spremljajo informacije o zaposlitvah, to počnejo v prvi vrsti preko študentskega servisa, pomemben vir informacija pa so tudi osebni stiki in družbena omrežja, medtem ko je zavod za zaposlovanje šele na četrtem mestu.

Polovica šolajočih se mladih še ni odločena, kje bo iskala službo, četrtnina pa si jo želi najti v občini Tolmin ali okolici. Mladi kot največje ovire za zaposlitev v lokalnem okolju vidijo pomanjkanje ustreznih delovnih mest glede na izobrazbo, slabe možnosti za karierni razvoj, slabše plače, pa tudi slabe stanovanjske možnosti. Zaradi službe sta se pripravljeni izseliti več kot dve tretjini mladih.

Mlade podjetništvo zanima, ne poznajo pa ukrepov za njegovo spodbujanje.

Izobraževanje

Mladi se večinoma redko ali pa nikoli ne udeležujejo neformalnih izobraževanj, kljub temu pa kažejo zanimanje za tovrstne aktivnosti in bi si želeli več tovrstnih aktivnosti oz. bi si želeli tematik, ki jih sicer niso zasledili.

Več možnosti neformalnega izobraževanja si želijo na področju razvedrilnih aktivnosti, študijskega in kariernega razvoja, zdravja in športa ter upravljanja s financami, ne gre pa zanemariti tudi mednarodno sodelovanje, kulinariko, ustvarjalne delavnice in digitalna znanja. Izobraževanja naj se zato pripravljajo v čim večji meri v dialogu z mladimi oziroma ob preverjanju interesa in ustreznih terminov za mlade.

Informiranje

Ker so za mlade ključni vir informiranja (poleg medosebne komunikacije) družbena omrežja, je zaenkrat tudi za občinske institucije smiselno komunicirati preko njih, kot tudi seveda preko lastnih spletnih strani, ki lahko ostajajo primarni vir tudi za objave na družbenih omrežjih.

Dve petini mladih bi podprli tudi samostojni portal z informacijami za mlade.

Mobilnost

Področje mobilnosti sicer ni bilo zasnovano kot eno ključnih področij, vendar pa se navezuje tudi na druga področja in je bilo večkrat omenjeno pri drugih vprašanjih; npr. kot dejavnik, ki prispeva k odlivu mladih iz občine (povezano z odročnostjo občine), kot dejavnik obiska pristočasnih aktivnosti ali neformalnih izobraževanj (mladi nimajo prevoza) itd.

Mladi so v odgovorih na vprašanja o tej problematiki izpostavili zadeve, ki jih je treba nasloviti v čim večji meri, za kar imamo poleg argumentov slabe povezanosti, ki jih navajajo mladi, tudi argumente v sodobnih okoljskih smernicah, v spodbudi za večjo neodvisnost mladih (od avtomobilov in od staršev) ter v vplivu na odseljevanje mladih iz občine. Gre za eno od področij, ki bi ga bilo vredno v dialogu z mladimi natančneje proučiti in preveriti njihove potrebe po javnem prevozu ali drugih možnih rešitvah.

Zdravje

V predhodnih delih ankete se je izkazalo, da je občina na področju športa dokaj močna. Mladi pa sicer menijo, da možnosti za šport in rekreacijo nekoliko primanjkuje, predvsem v hladnejših mesecih, zato bi veljalo takrat organizirati ali omogočiti različne vadbe v zaprtih prostorih.

Prav tako bi veljalo okrepiti aktivnosti na področju duševnega zdravja, saj se mladi močno nagibajo k mnenju, da je aktivnosti v podporo duševnemu zdravju premalo.

4. Opredelitev vizije, strateških področij in ukrepov

4.1. Vizija področja mladinskega sektorja v občini tolmin 2025-2030

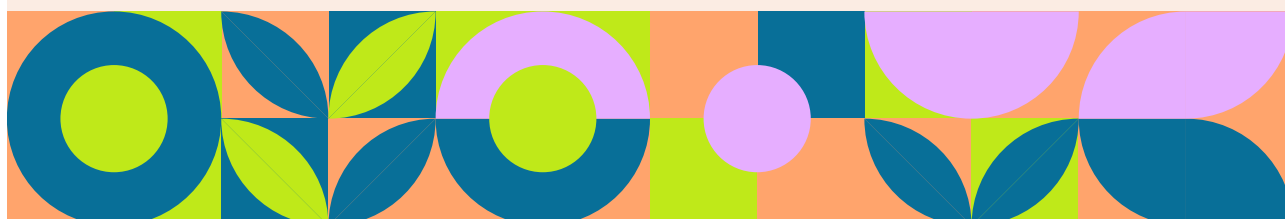
Do leta 2031 bo občina Tolmin postala okolje, v katerem bodo mladi prepoznani kot ključni gradniki skupnosti ter imeli priložnosti za kakovostno, ustvarjalno in varno življenje.

Z zagotavljanjem dostopnih stanovanjskih rešitev bomo mladim omogočili, da si na Tolminskem ustvarijo svoj dom. S celostno podporo pri razvoju njihovih znanj, veščin in talentov – tako na področju izobraževanja, zaposlovanja kot tudi neformalnega učenja – bomo okrepili njihove osebne in profesionalne kompetence.

Občina bo spodbujala zdrav življenjski slog, duševno blagostanje ter ustvarjala pogoje za sproščeno, aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa. Prepoznani in nagrajeni bodo dosežki mladih, ki izstopajo v znanju, ustvarjalnosti, solidarnosti ali podjetnosti.

Mladi bodo vključeni v načrtovanje, oblikovanje in izvajanje lokalnih politik ter dejavnosti, pomembnih za razvoj občine. Prek medgeneracijskega sodelovanja bodo prevzemali odgovornosti ter krepili svojo vlogo kot aktivni, solidarni in zavzeti člani skupnosti.

S tem bomo skupaj ustvarjali občino, v kateri bodo mladi želeli ostati – in kjer bodo lahko uspeli.

4.2. Strateška področja in ukrepi

Ukrepi lokalnega programa za mlade so razdeljeni po naslednjih prednostnih področjih:

- **formalno izobraževanje in zaposlovanje,**
- **stanovanjske razmere,**
- **prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti,**
- **mladinsko organiziranje, prostovoljstvo in participacija mladih,**
- **mobilnost,**
- **zdravje in dobro počutje,**
- **informiranje.**

Sedem prednostnih področjih skupno prinaša 24 ukrepov, katerim so dodani nosilci ukrepov in sodelujoči, v največji možni meri vsebujejo tudi podatke o vrednosti, sledijo pa jim kazalniki ter terminski načrt za njihovo uresničitev.

Formalno izobraževanje in zaposlovanje

Ukrep 1: Vzpostavitev štipendijskega sklada za deficitarne poklice

Ukrep predvideva vzpostavitev **štipendijskega sklada**, namenjenega dijakom in študentom, ki se izobražujejo za poklice, v katerih v občini Tolmin primanjkuje kadra.

Ukrep vključuje:

- pripravo in izvedbo **letnega javnega razpisa**, ki bo vsako leto opredelil seznam aktualnih deficitarnih poklicev,
- **pogodbeno zavezo štipendistov**, da bodo po zaključenem izobraževanju v občini Tolmin zaposleni za sorazmerno število let.

Namen ukrepa je spodbuditi mlade k **izbiri poklicev, ki so v lokalnem okolju najbolj iskani, izboljšati kadrovsko strukturo v občini**, prispevati k **vračanju izobraženih kadrov** v domače okolje.

Vrednost ukrepa: 15.000 do 30.000 EUR na leto

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Sodelujoči: zainteresirani delodajalci

Kazalnik 1: skupno število štipendiranih za deficitarne poklice

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	2	2	4	6	8

Ukrep 2: Razpis za najboljšo zaključno nalogo, povezano z Zgornjim Posočjem

Ukrep predvideva **vsakoletni javni razpis** za izbor najboljše zaključne naloge, ki vsebinsko obravnava tematike, neposredno povezane z območjem Zgornjega Posočja, kot so gospodarstvo, turizem, okolje, kultura, zgodovina, lokalna skupnost ali družbeni razvoj.

Ukrep vključuje:

- izvedbo **javnega razpisa**, ki bo podrobneje določil pogoje merila in kriterije za prijavo nalog,
- dodelitev **denarne nagrade** in **javnega priznanja** izbranim nalogam na posebnem dogodku,
- **promocijo rezultatov in dosežkov** nagrajenih nalog z namenom povezovanja mladih raziskovalcev z lokalno skupnostjo in regijo.

Namen ukrepa je spodbujati študente k raziskovanju, usmerjenemu v lokalno okolje, krepiti povezave med mladimi raziskovalci in regijo, nagrajevati nadpovprečne študijske dosežke ter prispevati k prepoznavnosti, razvoju in inovativnim rešitvam za Zgornje Posočje. S tem ukrepom se mlade spodbuja, da svoje akademsko znanje prepletajo z lokalnimi potrebami in tako prispevajo k trajnostnemu razvoju ter večji prepoznavnosti regije.

Vrednost ukrepa: 500 do 1.500 EUR na leto

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število izvedenih razpisov na leto

Kazalnik 2: število razpisanih nagrad na leto

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	0	0	1	1	1	1
Kazalnik 2	0	0	3	3	3	3

Ukrep 3: Izvedba letnega dogodka po vzoru kariernega sejma za mlade

Ukrep predvideva **vsakoletno organizacijo dogodka po vzoru kariernega sejma**, namenjenega mladim med 15. in 29. letom starosti. Dogodek bo mladim na **interaktiven, izkustven in privlačen način** predstavljal različne poklicne poti, zlasti tiste, ki so ključne za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj Zgornjega Posočja.

Ukrep vključuje:

- **sodelovanje lokalnih podjetnikov, obrtnikov, kmetov in ustvarjalcev**, predstavnikov javnih institucij ter izobraževalnih ustanov in mladinskih organizacij,
- **izvedbo praktičnih prikazov, delavnic, pogovorov in interaktivnih točk**, ki mladim približajo realne poklicne poti, zahteve trga dela ter možnosti razvoja kariere v lokalnem okolju,
- **promocijo povezovanja** mladih z lokalnim gospodarstvom in izobraževalnim sektorjem ter **predstavitev perspektivnih kariernih poti**.

Namen ukrepa je spodbuditi mlade k razmisleku o svoji prihodnosti, predstaviti uresničljive in perspektivne karierni poti, omogočiti **neposreden stik mladih z delodajalci in potencialnimi mentorji** ter ustvariti prostor srečevanja, motivacije in povezovanja med mladimi in lokalnim trgom dela. S tem ukrepom se krepi povezanost med mladimi in lokalnim gospodarstvom, hkrati pa se **mlade spodbuja, da svojo prihodnost gradijo v lokalnem okolju**.

Vrednost ukrepa: 2.000 EUR na leto

Nosilca ukrepa: Območna obrtno-podjetniška zbornica Tolmin in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Sodelujoči: Posoški razvojni center in organizacije v mladinskem sektorju

Kazalnik 1: število izvedenih dogodkov

Kazalnik 2: število vključenih mladih

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	0	1	1	1	1	1
Kazalnik 2	0	50	75	100	100	100

Ukrep 4: Nadaljevanje in širitev projektov za povezovanje gospodarstva z izobraževanjem ter spodbujanje podjetniške iniciative mladih

Ukrep predvideva **nadaljevanje in širitev projektov, ki povezujejo lokalno gospodarstvo z izobraževalnimi institucijami** ter spodbujajo podjetniško iniciativo mladih v občinah Tolmin, Bovec, Kobarid in Kanal ob Soči. Navedena sta dva aktualna projekta, v primeru izteka se predvidi podporo novim podobnim programom.

Ukrep vključuje naslednji aktivnosti:

- Projekt Partnerstvo za kadre:**

Aktivnost predvideva nadaljevanje in nadgradnjo projekta, ki povezuje lokalna podjetja, izobraževalne institucije in občine z namenom **promocije tehničnih in drugih perspektivnih poklicev med mladimi**. Projekt krepi sodelovanje med gospodarstvom in šolstvom, omogoča mladim vpogled v dejanske potrebe trga dela ter spodbuja izbiro poklicev, ki so ključni za razvoj regije.

- Program PONI:**

Aktivnost predvideva **ohranjanje in promocijo programa PONI – štirimesečnega podjetniškega usposabljanja**, ki mladim omogoča razvoj in realizacijo lastne poslovne ideje. Program vključuje podjetniška izobraževanja, mentorsko podporo, svetovanja in praktično pomoč pri vzpostavitvi podjetja. Poseben poudarek bo namenjen sodelovanju s podjetniškim inkubatorjem in lokalnimi podjetji ter **iskanju možnosti za nadaljevanje programa po izteku trenutnega financiranja** ali za vzpostavitev podobnih usposabljanj na regionalni ravni.

Namen ukrepa je spodbujati podjetniški duh in iniciativnost mladih, izboljšati njihovo zaposljivost in konkurenčnost na trgu dela, omogočiti razvoj lastnih poslovnih poti ter prispevati k nastajanju novih podjetij in delovnih mest, s čimer se krepi trajnostni gospodarski razvoj občine in širše regije.

Vrednost ukrepa: Partnerstvo za kadre: 43.000 EUR, Program PONI: 145.174,70 EUR na leto

Nosilci ukrepa: Severno Primorska gospodarska zbornica, Nova Gorica ter Posoški razvojni center

Sodelujoči: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število vključenih podjetij in šol iz občine Tolmin v projektu Partnerstvo za kadre

Kazalnik 2: število mladih, vključenih v program PONI

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	8 podjetij, 4 šole	8 podjetij, 4 šole	8 podjetij, 4 šole	8 podjetij, 4 šole	8 podjetij, 4 šole	8 podjetij, 4 šole
Kazalnik 2	0	2	2	2	2	2

Stanovanjske razmere

Ukrep 5: Implementacija ukrepov za krepitev dostopnosti stanovanjskih rešitev za mlade v občini Tolmin

Zaradi izrazitih bivanjskih izzivov mladih, ki se soočajo z ovirami pri začetku samostojnega življenja ali ustvarjanju družine, ukrep predvideva več aktivnosti za izboljšanje stanovanjskih razmer tako za mlade kot širšo skupnost.

Ukrep vključuje naslednji aktivnosti:

- Vzpostavitev medobčinskega stanovanjskega sklada:**

Skupno sodelovanje občin Tolmin, Bovec, Kobarid in drugih v regiji z namenom skupnega načrtovanja, gradnje in upravljanja javnih najemnih stanovanj. Tak sklad bo omogočil učinkovitejšo rabo finančnih in organizacijskih virov ter trajnostno rast stanovanjskega fonda.

- Krepitev občinskih stanovanjskih rešitev:**

Povečanje ponudbe javnih najemnih stanovanj in stanovanj za nakup, vzpostavitev dostopnih zazidljivih parcel ter spodbujanje obnove in energetske sanacije obstoječih stanovanjskih enot.

- Aktivacija zasebnega stanovanjskega fonda:**

Uvedba omejitev glede turističnega oddajanja stanovanj v skladu z Zakonom o gostinstvu ter povišanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča pri nepozidanih površinah, s ciljem spodbujanja rabe stanovanj za trajno bivanje.

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: vzpostavljen medobčinski stanovanjski sklad

Kazalnik 2: število javnih najemnih stanovanj

Kazalnik 3: število implementiranih ukrepov

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	ne	ne	ne	da	da	da
Kazalnik 2	120	120	125	125	150	150
Kazalnik 3	2	2	2	2	3	3

Ukrep 6: Nadaljevanje dodeljevanja javnih najemnih stanovanj v najem z osrednjim poudarkom na mladih in mladih družinah

Ukrep predvideva **nadaljevanje postopkov javnih razpisov** za dodeljevanje javnih najemnih stanovanj v najem, pri čemer bodo mladi in mlade družine **opredeljeni kot prednostna kategorija prosilcev**.

Ukrep vključuje:

- izvajanje **javnih razpisov za dodeljevanje stanovanj** z dodeljevanjem dodatnih točk mladim in mladim družinam,
- zagotavljanje dostopa do kakovostnih stanovanj, ki olajšajo **prehod mladih v samostojno življenje**,
- povezovanje razpisov s širšo **stanovanjsko politiko občine**, ki omogoča uravnotežen razvoj lokalne skupnosti in trajnostno rast stanovanjskega fonda,
- kjer zakon to dopušča, **omogočiti kandidiranje tudi mladim s stalnim prebivališčem izven občine** - stalno prebivališče prinaša zgolj dodatne točke, ni pa več pogoj za kandidiranje.

Namen ukrepa je zmanjševati **stanovanjski primanjkljaj mladih**, krepiti pogoje za oblikovanje družin in dolgoročno ostajanje mladih v lokalnem okolju ter zagotavljati stabilnost in socialno varnost, ki je ključna za njihov osebni in profesionalni razvoj. S tem ukrepom se nadaljuje proces **sistematičnega reševanja stanovanjskega vprašanja mladih v občini Tolmin**, ob hkratnem spodbujanju uravnoteženega razvoja lokalne skupnosti.

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število javnih najemnih stanovanj, oddanih mladim

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	14	16	19	22	31	35

Ukrep 7: Nadaljevanje izvajanja razpisa za zagotovitev namenskih javnih najemnih stanovanj za mlade in mlade družine

Ukrep predvideva **nadaljevanje javnega razpisa** za dodeljevanje **namenskih stanovanj izključno mladim** v starosti od 18 do 35 let. Stanovanja bodo oddana **za določen čas, do 5 let, z možnostjo podaljšanja še za 5 let, po neprofitni najemnini**, kar mladim omogoča cenovno dostopno rešitev v obdobju, ko prvič samostojno rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje.

Ukrep vključuje:

- izvajanje **javnega razpisa za dodeljevanje namenskih stanovanj** mladim,
- **zagotavljanje cenovno dostopnih stanovanj** za obdobje začetka samostojnega življenja,
- **povezovanje razpisa s širšo stanovanjsko politiko občine**, ki podpira dolgoročno bivanje mladih v lokalnem okolju.

Namen ukrepa je podpreti mlade pri **prehodu v samostojno življenje**, zmanjšati pritisk visokih najemnin in omejene ponudbe stanovanj na trgu ter zagotoviti **varno in stabilno bivalno okolje**, ki mladim omogoča razvoj kariere, ustvarjanje družine in aktivno vključevanje v lokalno skupnost. S tem ukrepom se občina Tolmin neposredno odziva na potrebe mladih ter krepi pogoje za njihovo ostajanje v lokalnem okolju, kar dolgoročno prispeva tudi k **demografski stabilnosti in razvoju občine**.

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število stanovanj v obtoku

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	9	10	12	14	22	24

Ukrep 8: Nadaljevanje izvedbe razpisa za dodelitev pomoči za spodbujanje stanovanjskih naložb v občini Tolmin

Ukrep predvideva **nadaljevanje javnega razpisa**, ki občanom nudi **finančno pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja**, kadar po predpisanih kriterijih niso upravičeni do najema občinskih neprofitnih stanovanj. Ukrep spodbuja aktivno vključevanje posameznikov in družin v reševanje lastnih stanovanjskih potreb ter **izboljšuje bivalne pogoje v občini**.

Ukrep vključuje:

- vsakoletno **izvajanje javnega razpisa** za dodelitev pomoči pri nakupu stanovanj, novogradnji, rekonstrukciji ali spremembi namembnosti, manjših obnovah ter vzdrževanju stanovanjskih enot,
- **opredelitev prednostnih kategorij**, predvsem mladih (samski, pari in mlade družine), ki predstavljajo ključno ciljno skupino ukrepa,
- **povezovanje razpisa s širšo stanovanjsko politiko občine**, ki podpira dolgoročno bivanje mladih in razvoj lokalnih skupnosti.

Namen ukrepa je zmanjšati **stanovanjsko problematiko mladih**, spodbujati revitalizacijo podeželskih območij ter omogočiti boljše pogoje za **samostojno življenje in ustvarjanje družin** v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: 157.500 EUR na leto za izvedbo razpisa

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število mladih (mladih družin in mladih oseb), ki so uspešno kandidirali na razpisu

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	5	5	6	6	7	7

Prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti

Ukrep 9: Zagotavljanje delovanja mladinskega centra v upravljanju Zavoda KŠM Tolmin

Ukrep predvideva **zagotavljanje nemotenega delovanja mladinskega centra Center mladih Tolmin**, ki je septembra 2025 pridobil nove prostore, s čimer mladim v občini Tolmin omogoča kakovostnejšo podporo pri preživljanju prostega časa, neformalnem učenju in uresničevanju lastnih pobud. Mladinski center predstavlja **ključni prostor srečevanja, učenja in soustvarjanja**, ki mladim nudi priložnosti za osebni in družbeni razvoj.

Ukrep vključuje:

- zagotavljanje finančnih sredstev za **delovanje mladinskega centra** v upravljanju Zavoda KŠM Tolmin,
- podporo **neorganizirani mladini** preko mentorske pomoči pri organizaciji dogodkov, zmanjševanju birokratskih ovir in razvoju njihovih idej,
- razvoj **novih programov**, ki odgovarjajo na potrebe mladih ter omogočajo večjo dostopnost prostora in vsebin.

Namen ukrepa je zagotoviti **dolgoročno stabilnost delovanja mladinskega centra** kot ključne točke mladinskega dela v občini Tolmin, ki spodbuja participacijo, ustvarjalnost in povezovanje mladih ter prispeva k večji kakovosti njihovega življenja.

Vrednost ukrepa: 28.000 EUR (Občina Tolmin) ter 12.000 EUR (drugi viri) na leto.

Nosilec ukrepa: Zavod KŠM Tolmin

Sodelujoči: Mladinski svet občine Tolmin in Občina Tolmin

Kazalnik 1: število dogodkov v organizaciji Centra mladih Tolmin

Kazalnik 2: število dogodkov drugih organizatorjev

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	10	20	20	25	25	25
Kazalnik 2	5	10	15	20	20	20

Ukrep 10: Ohranjanje zaposlitve strokovnih delavcev za področje mladinskih dejavnosti

Ukrep predvideva **zagotavljanje stabilnega in strokovno usposobljenega kadra** na Zavodu KŠM Tolmin, ki pokriva področje mladinskih dejavnosti. Ohranjanje zaposlitev strokovnih delavcev je ključnega pomena za kakovostno izvajanje mladinskih programov, podporo mladinskim organizacijam in posameznikom, razvoj novih vsebin in projektov, ki odgovarjajo na potrebe mladih, ter ustvarjanje spodbudnega okolja za participacijo, kreativnost in osebni razvoj mladih.

Ukrep vključuje:

- ohranjanje obstoječih **delovnih mest strokovnih delavcev**,
- zagotavljanje **strokovne podpore mladinskim organizacijam in posameznikom**,
- razvoj novih programov in projektov, ki odgovarjajo na aktualne potrebe mladih,
- krepitev okolja, ki spodbuja **participacijo, kreativnost in osebni razvoj mladih**.

Namen ukrepa je zagotoviti **strokovno kontinuiteto in stabilnost mladinskega dela**, s čimer se krepi kakovost mladinskega sektorja in zagotavlja dolgoročna podpora mladim pri njihovem vključevanju v družbeno, kulturno in gospodarsko življenje lokalne skupnosti.

Vrednost ukrepa: 65.000 EUR za dva strokovna delavca na leto. Sredstva se v letu 2025 in 2026 zagotavlja iz proračuna in z zunanjimi viri (razpisi).

Nosilca ukrepa: Občina Tolmin in Zavod KŠM Tolmin

Kazalnik 1: število strokovnih delavcev za področje mladinskih dejavnosti, zaposlenih za polni delovni čas

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	2	2	2	2	2

Ukrep 11: Zagotavljanje, vzdrževanje in oživljanje prostorov za kulturne dejavnosti in družabno življenje mladih

Ukrep predvideva **dolgoročno zagotavljanje in vzdrževanje prostorov**, ki jih mladi v občini Tolmin uporabljajo za kulturne, umetniške in družabne dejavnosti, ter njihovo **vsebinsko oživljanje**. Trenutno sta ključna **Center MinK**, prostor v središču Tolmina, z manjšo kapaciteto obiskovalcev, primeren za dogodke klubskega značaja, kulturne in ustvarjalne vsebine (glasba, razstave, filmski večeri, delavnice, debate), ter **Tropikana**, del nekdanjega objekta Casinoja Paradiso v občinski lasti, z večjo kapaciteto obiskovalcev, primerna za večje prireditve in dogodke z daljšim časom trajanja.

Ukrep vključuje naslednje aktivnosti:

- **Zagotavljanje, vzdrževanje in oživljanje prostorov za manjše klubske dogodke**

Aktivnost predvideva finančno in organizacijsko podporo delovanju prostora nekdanjega Centra MinK, v upravljanju Zavoda KŠM, ki bo dobil novo ime in bo namenjen izvedbi manjših klubskih, kulturnih in ustvarjalnih dogodkov, ki so tržno nerentabilni, a pomembni za kulturno in družabno življenje mladih.

- **Zagotavljanje prostorov za večje družabne dogodke mladih**

Aktivnost vključuje nadaljnje zagotavljanje prostorov, primernih za izvedbo večjih dogodkov (300 in več udeležencev), ki jih mladi lahko koristijo za organizacijo družabnih, glasbenih ali kulturnih prireditev, ki so so tržno bolj vzdržni.

- **Zagotavljanje prostorov za kulturno udejstvovanje mladih posameznikov in skupin**

Aktivnost je namenjena zagotavljanju manjših prostorov za redno ustvarjalno delovanje mladih – za vaje glasbenih skupin, umetniško ustvarjanje, snemanje, likovno delo ali druge oblike kulturnega izražanja. Cilj je zagotoviti dostopne in tehnično primerne prostore za mlade ustvarjalce, spodbuditi njihovo povezovanje in sodelovanje ter prispevati k razvoju sodobne mladinske kulturne produkcije v občini Tolmin.

Namen ukrepa je **vzpostaviti trajnosten sistem prostorske podpore mladinskemu, kulturnemu in družabnemu življenju**, zagotoviti pogoje za ustvarjanje in organizacijo dogodkov ter s tem prispevati k razvoju živahne in vključujoče mladinske skupnosti v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: 5.900 EUR do 6.500 EUR na leto za obratovanje in vzdrževanje nekdanjega centra MinK

Nosilca ukrepa: Občina Tolmin in Zavod KŠM Tolmin

Kazalnik 1: število mladih uporabnikov, katerim se zagotavlja prostore za kulturno udejstvovanje (vaje)

Kazalnik 2: število organiziranih dogodkov v nekdanjem centru MinK

Kazalnik 3: število organiziranih dogodkov v Tropikani

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	3	3	4	4	5	5
Kazalnik 2	4	5	5	6	6	6
Kazalnik 3	4	4	5	5	6	6

Mladinsko organiziranje, prostovoljstvo in participacija mladih

Ukrep 12: Ohranjanje javnega razpisa za področje mladinskih dejavnosti

Ukrep predvideva **dolgoročno podporo mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade** v občini Tolmin preko javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov mladih. Namen razpisa je zagotavljanje **kakovostnih, raznolikih in dostopnih dejavnosti za mlade**, ki prispevajo k njihovem osebnemu razvoju, aktivnemu državljanstvu in večji družbeni vključenosti.

Ukrep vključuje:

- redno izvajanje **javnega razpisa za področje mladinskih dejavnosti**,
- prilagajanje višine razpoložljivih sredstev **naraščajočim stroškom in potrebam mladinskih organizacij**,
- zagotavljanje **transparentnih in enostavnih postopkov prijave in poročanja**,
- spodbujanje **raznolikosti programov** in vključevanja različnih skupin mladih,
- krepitev **kapacitet mladinskih organizacij** ter spodbujanje njihovega sodelovanja in povezovanja pri pripravi programov.

Namen ukrepa je prispevati k **finančni stabilnosti in razvoju mladinskega sektorja** v občini, hkrati pa mladim omogočiti večjo izbiro kakovostnih dejavnosti in prostor za **aktivno udejstvovanje v lokalnem okolju**.

Vrednost ukrepa: 12.800 do 15.000 EUR na leto

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: število prejemnikov sredstev

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	3	3	4	4	4	4

Ukrep 13: Razpis za sofinanciranje aktivnosti mladih

Ukrep je namenjen **spodbujanju samostojne organizacije dogodkov, aktivnosti in projektov, ki jih pripravljajo mladi v občini Tolmin**, z namenom krepitve njihove ustvarjalnosti, samoiniciativnosti in aktivne vloge v skupnosti. Ukrep dopolnjuje obstoječe mehanizme financiranja mladinskega sektorja in ponuja dodatno možnost podpore tistim pobudam, ki niso zajete v drugih občinskih razpisih.

Ukrep vključuje:

- **izvedbo posebnega letnega razpisa** po vzoru trenutnega razpisa Mladi mladim, ki ga trenutno izvajata Mladinski svet občine Tolmin in Zavod KŠM Tolmin, namenjenega sofinanciranju dogodkov in aktivnosti, ki jih samostojno organizirajo mladi ali neformalne skupine mladih,
- možnost izvedbe ukrepa **kot samostojnega razpisa ali kot dodatne aktivnosti v okviru obstoječih razpisov** za sofinanciranje mladinskih, kulturnih ali družbenih projektov,
- **sofinanciranje aktivnosti, ki niso že financirane iz drugih občinskih sredstev**, s čimer se zagotavlja pravična porazdelitev finančnih virov,
- **enostavno razpisno dokumentacijo**, prilagojeno mladim prijaviteljem in z manj administrativnimi zahtevami,
- **spodbujanje projektov mladih z inovativno, družbeno koristno ali skupnostno vsebino**, kot so dogodki, delavnice, umetniški projekti ali manjši lokalni festivali,
- **prednost za aktivnosti mladih izven občinskega centra.**

Namen ukrepa je **povečati priložnosti za udeležanje mladih v lokalnem okolju**, omogočiti razvoj njihovih idej od zasnove do izvedbe ter spodbuditi sodelovanje, ustvarjalnost in občutek pripadnosti skupnosti v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: 2.350 do 3.000 EUR na leto

Nosilci ukrepa: Mladinski svet občine Tolmin, Zavod KŠM Tolmin in Občina Tolmin

Kazalnik 1: število sofinanciranih aktivnosti

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	12	12	15	15	15	15

Ukrep 14: Vključitev posebnega priznanja za dosežke mladih med občinska priznanja Občine Tolmin

Ukrep je namenjen **uradnemu priznavanju in izpostavljanju dosežkov mladih** v občini Tolmin.

Ukrep vključuje:

- **uvrstitev posebnega priznanja za dosežke mladih** med uradna občinska priznanja in nagrade Občine Tolmin,
- **podeljevanje priznanja ob slavnostni seji ob občinskem prazniku**, ki poteka zadnji petek v maju, skupaj z ostalimi občinskimi priznanji,
- **izpostavitve dosežkov mladih, ki še nimajo dolgoletne kilometrine**, vendar so s svojimi projekti, pobudami ali delovanjem pomembno prispevali k razvoju skupnosti,
- **zagotavljanje javne predstavitve nagrajencev** v lokalnih medijih in na spletnih kanalih občine.

Namen ukrepa je **prepoznati in ovrednotiti dosežke mladih na enakovredni ravni z dolgoletnimi občinskimi nagrajenci**, s čimer se mladim zagotavlja pomembno potrditev njihovega dela in dodatna motivacija za nadaljnje ustvarjanje ter aktivno delovanje v lokalnem okolju.

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: uvedeno novo priznanje

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	0	0	1	1	1	1

Ukrep 15: Nadaljnja podpora delovanju Mladinskega sveta občine Tolmin

Ukrep predvideva **zagotavljanje stabilnega in učinkovitega delovanja Mladinskega sveta občine Tolmin** kot krovne organizacije mladinskih organizacij v občini.

Ukrep vključuje:

- redno in stabilno **finančno podporo za delovanje mladinskega sveta**,
- zagotavljanje pogojev za **strokovno, organizacijsko in programsko okrepitev**,
- aktivno vključevanje mladinskega sveta v vse **relevantne procese oblikovanja občinskih politik**, še posebej tistih, ki zadevajo mlade,
- spodbujanje **sodelovanja mladinskega sveta z drugimi mladinskimi in nevladnimi organizacijami** ter povezovanje na regionalni in nacionalni ravni,
- krepitev vloge mladinskega sveta kot **glavnega sogovornika občine** pri obravnavi vprašanj, ki zadevajo mlade.

Namen ukrepa je prispevati k **učinkovitejšemu zastopanju mladih**, povečati njihovo participacijo v procesih odločanja ter podpreti razvoj mladinske politike v občini Tolmin, s čimer se krepi **kakovost življenja mladih in njihova vključenost v skupnost**.

Vrednost ukrepa: 7.000 do 8.000 EUR na leto

Nosilca ukrepa: Občina Tolmin in Mladinski svet občine Tolmin

Kazalnik 1: število organizacij, vključenih v Mladinski svet občine Tolmin

Kazalnik 2: število delovnih skupin odborov, kjer ima Mladinski svet občine Tolmin predstavnika/predstavnico

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	7	7	7	8	8	8
Kazalnik 2	4	4	4	4	4	4

Ukrep 16: Organizacija letnih srečanj mladih z županom in drugimi lokalnimi odločevalci

Ukrep predvideva **vzpostavljanje rednega dialoga med mladimi in predstavniki občine Tolmin** z namenom krepitve medsebojnega zaupanja in boljše komunikacije. Nosilec ukrepa je **Mladinski svet občine Tolmin**, ki enkrat letno organizira srečanje, na katerem sodelujejo mladi ter ključni odločevalci na lokalni ravni, vključno z županom, člani občinskega sveta, občinsko upravo in predstavniki občinskih zavodov.

Ukrep vključuje:

- pripravo in izvedbo **letnega srečanja mladih z odločevalci**,
- obravnavo **aktualnih tem**, ki so pomembne za mlade v občini,
- zbiranje **pobud mladih** ter njihovo predstavitev občinskim strukturam,
- spremljanje **uresničevanja podanih pobud** in zagotavljanje povratnih informacij mladim,
- krepitev **sodelovanja med mladimi, občinsko upravo in javnimi zavodi** pri iskanju rešitev za izzive mladih.

Namen ukrepa je prispevati k **večji participaciji mladih v procesih odločanja**, spodbujati razvoj dialoga in sodelovanja ter omogočiti, da se potrebe in interesi mladih **sistematično vključujejo v oblikovanje lokalnih politik in programov**.

Nosilca ukrepa: Mladinski svet občine Tolmin in Zavod KŠM Tolmin

Sodelujoči: Občina Tolmin, občinski zavodi

Kazalnik 1: skupno število izvedb

Kazalnik 2: število vključenih mladih na leto

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	1	1	1	2	2	2
Kazalnik 2	10	10	10	20	20	20

Ukrep 17: Aktivnosti za spodbujanje vključevanja mladih v organizacije lokalne skupnosti

Ukrep predvideva **spodbujanje mladih (od 15 do 29 let) k aktivnemu vključevanju v različne organizacije**, ki delujejo na območju občine Tolmin, vključno z mladinskimi, športnimi, kulturnimi, prostovoljskimi, gasilskimi in drugimi nevladnimi organizacijami. Preko sodelovanja v organiziranih oblikah družbenega udejstvovanja lahko mladi **pridobivajo socialne, organizacijske in vodstvene kompetence**.

Ukrep vključuje:

- **promocijo delovanja lokalnih organizacij med mladimi** preko šol, spletnih platform in dogodkov za mlade,
- organizacijo **predstavitve programov društev in organizacij** v obliki sejmov, dneva odprtih vrat in drugih interaktivnih oblik,
- vzpostavitev **mentorskih programov**, kjer starejši člani društev podpirajo nove, mlade člane pri njihovih prvih korakih,
- zagotavljanje **pomoči pri prvem prostovoljstvu**, na primer preko mladinskega centra, ki mladim pomaga najti primerno organizacijo,
- krepitev obstoječih dogodkov, kot je **Tržnica mladinskih organizacij**, ki se lahko razširi na predstavitve športnih, kulturnih, prostovoljskih in drugih društev v občini.
- **letne terenske obiske Centra mladih Tolmin in Mladinskega sveta občine Tolmin pri skupinah mladih v njihovih krajih**, z namenom prepoznavanja njihovih potreb in želja ter približevanju delovanja centralnih institucij na njihovem območju.

Namen ukrepa je prispevati k **večji participaciji mladih v življenju lokalne skupnosti**, omogočiti tesnejše povezovanje organizacij z mladimi ter spodbujati **izmenjavo znanj in izkušenj med mladimi in organizacijami ter različnimi generacijami**.

Nosilca ukrepa: Zavod KŠM in Mladinski svet občine Tolmin

Sodelujoči: krajevne skupnosti, nevladne organizacije

Kazalnik 1: število izvedenih aktivnosti na leto

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	2	3	3	3	3

Mobilnost

Ukrep 18: Ureditev kolesarskih stez in pokritih kolesarnic

Ukrep predvideva **izboljšanje mobilnosti mladih v občini Tolmin**, ki so pogosto odvisni od javnega prevoza, sopotništva ali alternativnih prevoznih sredstev, kot so kolesa in skiroji. Posebej ranljiva skupina so mladi iz obrobni naselij, kjer je dostop do prevoznih sredstev omejen, kar zmanjšuje njihove možnosti za enakovredno sodelovanje v izobraževalnih, kulturnih in družbenih dejavnostih.

Ukrep vključuje:

- ureditev **kolesarskih stez** v skladu z Občinsko celostno prometno strategijo Občine Tolmin (sprejeta 16. septembra 2025), kjer je kot četrti ukrep svežnja opredeljena vzpostavitev manjkajočih odsekov državnih kolesarskih povezav,
- postavitev **pokritih kolesarnic** na strateških točkah, kot so šole, avtobusna postajališča ter športni in kulturni objekti, kar zagotavlja zaščito prevoznih sredstev pred vremenskimi vplivi in spodbuja kombiniranje kolesarjenja z drugimi oblikami javnega prevoza,
- povečanje **dostopnosti in varnosti za mlade kolesarje** ter spodbujanje trajnostne mobilnosti,
- zmanjševanje **prometnih in okoljskih obremenitev** ter spodbujanje zdravih življenjskih navad med mladimi.

Namen ukrepa je prispevati k **večji mobilnosti mladih**, boljši povezanosti obrobni naselij z mestnim središčem ter omogočiti mladim enake možnosti za **udeležbo v izobraževalnem, kulturnem in družbenem življenju občine**.

Vrednost ukrepa: 5.000 do 10.000 EUR na leto

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Kazalnik 1: skupno število novo postavljenih kolesarnic

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	0	1	1	1	1	1

Ukrep 19: Prizadevanje za vzpostavitev direktnega avtobusnega prevoza do Ljubljane

Ukrep je namenjen **izboljšanju mobilnosti mladih** iz občine Tolmin, predvsem dijakov in študentov, ki se zaradi šolanja redno ali občasno vozijo v Ljubljano. Trenutno pot otežujejo vmesni postanki, ki podaljšujejo čas potovanja in zmanjšujejo udobje.

Ukrep vključuje:

- ponovno vzpostavitev **direktne avtobusne linije Tolmin–Ljubljana ob nedeljah in Ljubljana–Tolmin ob petkih** brez vmesnih postankov,
- **skrajšanje časa potovanja in povečanje udobja** za mlade potnike,
- sodelovanje **občine Tolmin, mladinskih organizacij in izvajalcev prevoza** pri pripravi analize potreb,
- dialog občine z izvajalci javnih prevozov in določitev primerne frekvence prevozov,
- možnost **sofinanciranja ali partnerskega modela** (občina – prevoznik – država) za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti linije.

Namen ukrepa je prispevati k **boljši dostopnosti do izobraževalnih institucij**, zmanjševanju ovir za mobilnost mladih ter povečanju povezanosti Tolmina z nacionalnim središčem.

Nosilec ukrepa: Občina Tolmin

Sodelujoči: izvajalci javnih prevozov

Kazalnik 1: vzpostavljen direkten avtobusni prevoz do Ljubljane

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	0	1	1	1	1	1

Zdravje in dobro počutje

Ukrep 20: Razširitev in izboljšanje infrastrukture za športno udejstvovanje mladih

Ukrep je namenjen razvoju **kakovostne, raznolike in dostopne športne infrastrukture** v občini Tolmin, prilagojene potrebam mladih.

Ukrep vključuje:

- **ureditev, nadgradnjo ter izboljšanje uporabe obstoječih športnih objektov in površin**, s katerimi upravlja Zavod KŠM Tolmin,
- **spodbujanje razmisleka o sistematični analizi potreb po tovrstni infrastrukturi** na nivoju celotne občine s ciljem izdelave lokalnega programa za razvoj športne infrastrukture,
- vzpostavitev **novih športnih površin**, kot so downhill proge, pump track, zunanji fitnesi in druge oblike sodobnih športnih parkov.

Namen ukrepa je prispevati k **večji dostopnosti in raznolikosti športne ponudbe**, spodbujati redno športno aktivnost, izboljšati zdravje in kakovost življenja mladih ter krepiti njihovo socialno povezanost v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: odvisno od obsega infrastrukture

Nosilec ukrepa: Zavod KŠM Tolmin

Sodelujoči: krajevne skupnosti, Občina Tolmin

Kazalnik 1: število obnovljenih ali/in novo vzpostavljenih elementov (orodij, športnih površin ...)

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	2	2	2	2	2

Ukrep 21: Preventivne in podporne aktivnosti za krepitev duševnega zdravja mladih (od 15 do 18 let)

Ukrep je namenjen **razvoju in izvajanju programov za podporo duševnemu zdravju mladih** v starostni skupini od 15 do 18 let, ki trenutno niso vključeni v storitve Centra za duševno zdravje odraslih. Cilj ukrepa je izboljšati dostopnost do preventivne psihološke podpore, svetovanj in izobraževalnih aktivnosti.

Ukrep vključuje:

- **izvajanje dogodkov** in ostalih aktivnosti za mlade na za **preventivo na področju duševnega zdravja**,
- izvajanje **kampanje za zmanjševanje stigme** v zvezi z duševnim zdravjem in spodbujanje odprtega pogovora o počutju med mladimi,
- **izvajanje izobraževanj** na temo duševnega zdravja za **osebe, ki so v stiku z mladimi**,
- **izobraževanje mladinskih delavcev** na temo duševnega zdravja mladih.

Namen ukrepa je okrepiti **odpornost mladih, zmanjšati tveganja, povezana z duševnimi stiskami, in izboljšati splošno počutje ter kakovost življenja mladih** v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: 2.000 EUR na leto

Nosilca ukrepa: Zavod KŠM Tolmin (Center mladih Tolmin) in Mladinski svet občine Tolmin

Sodelujoči: Zdravstveno vzgojni center – Zdravstveni dom Tolmin, Nacionalni inštitut za varovanje zdravja ter nevladne organizacije oz. strokovnjaki s področja krepitev duševnega zdravja

Kazalnik 1: skupno število aktivnosti na temo duševnega zdravja za mlade

Kazalnik 2: skupno število izobraževanj na temo duševnega zdravja za mladinske delavce in osebe, ki so v stiku z mladimi

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	3	3	4	4	4
Kazalnik 2	1	1	1	1	1	1

Ukrep 22: Izvedba preventivnih programov in aktivnosti za skrb za zdravje mladih

Ukrep je namenjen sistematičnemu razvoju preventivnih programov na področju zdravja mladih v občini Tolmin. Programi bodo izboljšali ozaveščenost mladih o tveganjih za zdravje, spodbujali zdrav življenjski slog in zmanjševali pojavnost zasvojenosti ter drugih zdravstvenih težav, s čimer se krepi splošno dobro počutje mladih.

Ukrep vključuje:

- **izvajanje aktivnosti v sodelovanju** z lokalnimi zdravstvenimi, izobraževalnimi in mladinskimi organizacijami,
- **vključevanje mladih** v oblikovanje aktivnosti, da bodo prilagojene njihovim interesom in dejanskim izzivom.

Namen ukrepa je **okrepiti preventivno skrb za zdravje mladih, spodbujati aktivno in zdravo življenje ter prispevati k njihovemu boljšemu počutju in kakovosti življenja** v občini Tolmin.

Vrednost ukrepa: 2.000 EUR na leto

Nosilca ukrepa: Zavod KŠM Tolmin (Center mladih Tolmin) in Mladinski svet občine Tolmin

Sodelujoči: Zdravstveno vzgojni center – Zdravstveni dom Tolmin, Nacionalni inštitut za varovanje zdravja, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki

Kazalnik 1: število izvedenih aktivnosti

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	8	10	10	10	10	10

Informiranje

Ukrep 23: Ohranjanje in nadgradnja obstoječih informacijskih kanalov za mlade v občini Tolmin

Ukrep je namenjen nadaljnjemu razvoju in krepitvi celostnega sistema informiranja mladih v občini Tolmin.

Ukrep vključuje:

- **uporaba enotne grafične podobe Centra mladih Tolmin in Mladinskega sveta Občine Tolmin**, ki bosta služili kot prepoznavni znak mladinskega sektorja ter prispevali k večji prepoznavnosti in enotnosti komunikacije,
- **ohranjanje in nadgradnjo obstoječih komunikacijskih kanalov**, kot so družbena omrežja, informativne objave in fizični plakati, z osrednjim poudarkom na redni, privlačni in mladim prilagojeni komunikaciji.

Namen ukrepa je **okrepiti informiranost mladih, omogočiti lažji dostop do informacij in spodbuditi njihovo aktivno vključenost v življenje lokalne skupnosti.**

Vrednost ukrepa: 2.000 EUR na leto

Nosilca ukrepa: Zavod KŠM Tolmin in Mladinski svet občine Tolmin

Kazalnik 1: obstoj in uporaba celostne grafične podobe Centra mladih Tolmin in Mladinskega sveta Občine Tolmin

Kazalnik 2: obstoj spletne strani, na kateri se združujejo vse informacije za mlade v občini Tolmin

Kazalnik 3: število aktivnih kanalov Mladinskega sveta Občine Tolmin

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	da	da	da	da	da	da
Kazalnik 2	ne	da	da	da	da	da
Kazalnik 3	2	3	3	3	3	3

Ukrep 24: Rubrike in oddaje za mlade v lokalnih in regionalnih medijih

Ukrep je namenjen **spodbujanju aktivne vloge mladih v lokalnih medijih** ter povečanju njihove vidnosti in zastopanosti v javnem prostoru. Preko ustvarjanja prostora za mlade v medijih se jim bo omogočilo soustvarjanje vsebin, ki jih zanimajo in zadevajo, ter da s tem krepijo svojo medijsko pismenost, izražanje in sodelovanje v lokalni skupnosti.

Ukrep vključuje:

- **vzpostavitev/nadaljnje umeščanje posebnih rubrik in oddaj za mlade** v glasilu treh občin *Sočasnik* in na lokalnem radiu *Primorski val*,
- **aktivno vključevanje mladih pri pripravi in oblikovanju vsebin**, s poudarkom na načelu mladi za mlade,
- **oblikovanje vsebin, ki naslavljajo aktualne teme za mlade**, predstavljajo priložnosti, projekte, dogodke ter dosežke mladih v občini Tolmin,
- **spodbujanje sodelovanja med mladinskimi organizacijami in mediji**, z namenom ustvarjanja rednih priložnosti za izražanje mladih.

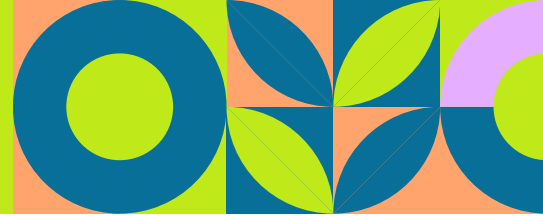
Namen ukrepa je **povečati prepoznavnost mladih in njihovih pobud, okrepiti glas mladih v lokalnem okolju ter prispevati k večji povezanosti in informiranosti mladih v občini Tolmin.**

Nosilca ukrepa: *Sočasnik* in *Primorski val*

Sodelujoči: Posoški razvojni center, Mladinski svet občine Tolmin, Zavod KŠM Tolmin in nevladne organizacije

Kazalnik 1: število rubrik, namenjenih mladim v lokalnih medijih

kazalnik/leto	2025 (izhodiščno stanje)	2026	2027	2028	2029	2030
Kazalnik 1	2	2	3	3	3	3

5. Uresničevanje in spremljanje lokalnega programa

Lokalni program za mlade 2025-2030 sprejme Občinski svet Občine Tolmin za obdobje petih let. Za njegovo uresničevanje je odgovorna Občina Tolmin.

Z namenom preverjanja njegove učinkovitosti in doseganja zastavljenih ciljev, je potrebno vzpostaviti ustrezne mehanizme za njegovo spremljanje in evalvacijo. Zato se za sprotno spremljanje in vrednotenje izvajanja lokalnega programa oblikuje delovna skupina, ki jo sestavljajo:

- **1 predstavnik občinskega sveta Občine Tolmin,**
- **1 predstavnik občinske uprave Občine Tolmin,**
- **1 predstavnik Mladinskega sveta občine Tolmin,**
- **1 predstavnik Zavoda za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin,**
- **predsednik strokovnega sveta za mladinske dejavnosti pri Zavodu za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin.**

Delovno skupino imenuje župan Občine Tolmin. Naloga delovne skupine je, da opravlja letni monitoring izvajanja strategije v sodelovanju z nosilci ukrepov ter županu pripravi vmesno (v letu 2027) in zaključno poročilo o izvajanju lokalnega programa za mlade.

6. Priloge

6.1. Priloga 1: Končna evalvacija lokalnega programa za mlade v občini Tolmin 2017-2022 po prednostnih področjih

PREDNOSTNO PODROČJE: IZOBRAŽEVANJE

Strateški cilj 1: Krepitev kompetenc mladih

Ukrep: Zagotavljanje možnosti opravljanja praktičnega dela šolanja za mlade

Ukrep je bil dosežen. Možnosti opravljanja praktičnega dela šolanja so zagotovljene v javnih zavodih, ki jih je ustanovila Občina Tolmin (vrtci, osnovne šole, srednja šola). Delovna skupina meni, da bi lahko ponudbo dopolnili tudi drugi javni zavodi in nevladne organizacije, prav tako pa je pomembno vključevanje gospodarskih subjektov. Za prihodnje bi bilo ključno, da so vse možnosti javno objavljene na enem mestu, Zavod KŠM Tolmin pa bi lahko prevzel informativno funkcijo in nudil podporo pri vključevanju študentov.

Ukrep: Zagotavljanje finančnih sredstev za delovanje srednje šole v občini Tolmin

Ukrep je bil dosežen. Občina Tolmin v proračunu redno zagotavlja sredstva za delovanje Gimnazije Tolmin v višini 22.693,41 EUR letno. Poleg osnovnih sredstev občina financira tudi izvedbo maturantskega plesa.

Ukrep: Podeljevanje nagrad učencem, dijakom in študentom, ki so dosegli nadpovprečne rezultate

Ukrep je bil delno dosežen. Vzgojni zavodi ob zaključku šolskega leta redno podeljujejo priznanja, vendar gre za interne dogodke. Delovna skupina predlaga, da se v prihodnje nadgradijo obstoječe prakse z vsakoletnim sprejemom diplomantov in magistrstov pri županu, razpisom za najboljšo diplomsko ali magistrsko nalogo, povezano s Posočjem, ter večjim izpostavljanjem uspešnih mladih v okviru občinskih nagrad.

Strateški cilj 2: Spodbujanje in ohranjanje neformalnega izobraževanja

Ukrep: Zagotovitev prostora za izvajanje neformalnega izobraževanja mladih

Ukrep je bil dosežen. V Tolminu obstaja več prostorov, ki so primerni za izvajanje neformalnih izobraževanj, med drugim prostori Zavoda KŠM Tolmin (sejna soba, Mala hiša, mala avla Kinogledališča, Mladinski center Tolmin), Galerija SDK in Coworking baza. Organizatorji dejavnosti izbirajo prostore glede na vsebino izobraževanj. Za prihodnje je pomembno boljše informiranje mladih o možnostih uporabe prostorov.

Ukrep: Sofinanciranje neformalnih izobraževalnih programov za mlade in spodbujanje izobraževalnih izmenjav

Ukrep je bil dosežen. Gimnazija Tolmin redno izvaja mednarodne izmenjave v okviru Erasmus+ programa. Posoški razvojni center nudi projektno učenje mladih, dodatna neformalna izobraževanja pa izvajajo tudi mladinske organizacije in zavodi, kot so Klub tolminskih študentov, Zveza MINK in Rod puntarjev Tolmin. V zadnjih letih so bila izvedena izobraževanja s področij kulture, zaposlovanja, okolja in digitalnih veščin (npr. tečaj oblikovanja zvoka, kaligrafije, swinga, fotografije, računalniških orodij). Občina Tolmin neformalna izobraževanja posredno sofinancira preko razpisov za nevladne

organizacije.

Za prihodnje je smiselno nadaljevati z raznoliko ponudbo neformalnih izobraževanj in krepiti informiranje mladih o njihovem pomenu za osebni in profesionalni razvoj.

PREDNOSTNO PODROČJE: ZAPOSLOVANJE

Strateški cilj 1: Večja zaposlenost mladih

Ukrep: Sofinanciranje regijske štipendijske sheme

Ukrep je bil dosežen. Program se izvaja na nacionalni ravni in se sofinancira iz Evropskega socialnega sklada. Namen ukrepa je povezovanje delodajalcev z mladimi in usklajevanje potreb po kadrih. V občini Tolmin se ukrep izvaja od leta 2008. V obdobju 2016–2022 je bilo sofinanciranih 18 štipendij, predvsem na področjih strojništva, elektrotehnike, mehatronike, računalništva in informatike. Posoški razvojni center z delodajalci sklepa pogodbe o sofinanciranju štipendij, pri čemer se štipendisti zavežejo k zaključku šolanja, delodajalci pa k zaposlitvi po končanem šolanju.

Za prihodnje bo ključno dodatno informiranje delodajalcev in mladih o možnostih vključevanja v shemo tudi na področjih, ki trenutno niso zastopana.

Ukrep: Povezovanje mladih in podjetnikov, karierni sejem Posočja

Ukrep je bil delno dosežen. Karierni sejem Posočja ni bil izveden, vendar se na Posoškem razvojnem centru v okviru ukrepa izvaja projekt Partnerstvo za kadre (2018–2022). Projekt povezuje gospodarstvo in šolstvo ter mladim približuje tehnične poklice preko ogledov podjetij, delavnic, tehniških dni, mentorstva in krožkov. V projekt so vključene štiri občine, podjetja, šole in Gospodarska zbornica, nosilec pa je Posoški razvojni center.

Delovna skupina meni, da bi bilo smiselno projekt izvajati v večjem obsegu in ga razširiti na dodatna področja, saj trenutno zajema le tehnične poklice. Dodatno pa bi bil karierni sejem dobrodošla dopolnitev povezovanja mladih z delodajalci, ki bi se lahko izvajal za vse posoške občine. Namen sejma bi poleg mreženja bil tudi opolnomočenje mladih glede iskanja zaposlitve, delovnih razmerij in možnosti, ki jih trg ponuja.

Ukrep: Zagotavljanje sredstev v občinskem proračunu za izvajanje javnih del

Ukrep je bil delno dosežen in predčasno zaključen. V letih 2017 in 2018 je bilo zaposlenih skupno 13 oseb, med katerimi so bili le trije mlajši od 30 let. Občina Tolmin je v tem času za javna dela zagotavljala 23.500 EUR letno. Po letu 2019 ukrep ni bil več izvajan. V letih 2017–2021 je Občina sodelovala kot naročnik javnih del pri različnih izvajalcih, vključno z Domom upokojencev Podbrdo, Komunalo Tolmin in Invalidskim podjetjem Posočje. Sklenjenih je bilo 12 pogodb za vključitev 24 oseb, a je zaradi odstopov in zmanjšanj dejansko sodelovalo 18 oseb.

Ukrep: Zagotavljanje prostorov za sodelo (coworking)

Ukrep je bil dosežen. Od februarja 2018 deluje Coworking baza na Cankarjevi ulici v Tolminu, v okviru projekta oživljanja starega mestnega jedra. Občina Tolmin krije stroške najemnine in materialne stroške prostora.

V prihodnje je smiselno razmisliti o ponudbi prostora za sodelo tudi za dijake in študente za študijske namene po ugodnejši ceni.

Ukrep: Spodbujanje podjetniških aktivnosti mladih

Ukrep je bil dosežen. Občina Tolmin z 3.000 EUR sofinancira podjetniške aktivnosti mladih, ki jih izvaja Posoški razvojni center. Od leta 2017 se redno izvajajo podjetniške delavnice v osnovnih šolah in na Gimnaziji Tolmin, vključno z ogledom dobrih praks. Leta 2017 je bil organiziran turistični startup vikend, leta 2019 pa podjetniška delavnica z Matijo Goljarjem. Leta 2018 in 2020 dejavnosti niso bile izvedene (zaradi premajhnega interesa oz. pandemije COVID-19).

Delovna skupina meni, da bi bilo izvajanje ukrepa smiselno nadgraditi z mapiranjem potreb mladih ter temu prilagoditi ponudbo podjetniških aktivnosti.

PREDNOSTNO PODROČJE: STANOVANJSKE RAZMERE

Strateški cilj 1: Več mladih z urejenim stanovanjskim vprašanjem

Ukrep: Dodeljevanje profitnih občinskih stanovanj v najem – mlada družina kot prednostna kategorija

Ukrep je bil dosežen. V okviru ukrepa sta bila izvedena dva javna razpisa – leta 2020 in 2021. Vsak razpis je zajemal po eno stanovanje za profitno (tržno) najemnino za nedoločen čas. V prvem razpisu je bilo stanovanje oddano mami samohranilki z dvema otrokoma, v drugem razpisu pa 30-letni samski osebi. Občina Tolmin ugotavlja, da je bilo število prijav relativno nizko (4 v letu 2021). Razpisna pravila temeljijo na pravilniku iz leta 1997, po katerem je prvi kriterij najvišja ponujena najemnina, mlade družine pa dobijo dodatne točke kot prednostna kategorija. V prihodnje se pripravljajo spremembe pravilnika.

Ukrep: Dodeljevanje neprofitnih občinskih stanovanj v najem – mlada družina kot prednostna kategorija

Ukrep ni bil dosežen. V obdobju 2017–2022 ni bilo objavljenega razpisa, še vedno pa velja prednostna lista prosilcev iz leta 2014.

Ukrep: Zagotovitev namenskih stanovanj za mlade v starosti od 18 do 29 let

Ukrep je bil dosežen. Razpis je bil uveden kot novost v stanovanjski politiki občine in predvideva oddajo namenskih stanovanj izključno mladim, za neprofitno najemnino in za določen čas do petih let. V letih 2018 in 2020 sta bila izvedena dva razpisa. Leta 2018 sta bili oddani dve stanovanji – mladi družini in očetu samohranilcu. Leta 2020 sta se stanovanji ponovno oddali, tokrat mladi družini in samski osebi. V drugem razpisu je bila starostna meja prijaviteljev dvignjena na 35 let. Mladi so ukrep ocenili kot zelo dobrodošlo podporo pri reševanju prvega stanovanjskega vprašanja.

Ukrep: Subvencioniranje obrestne mere pri posojilih za gradnjo, obnovo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš

Ukrep je bil dosežen. Prvi razpis je bil izveden leta 2019, ko je bila dodeljena ena subvencija v višini 10.000 EUR. Ker se je v praksi pokazalo, da vezanost na bančne kredite ni ustrezna rešitev, je bil leta 2020 sprejet nov pravilnik. Ta omogoča dodeljevanje nepovratnih sredstev za sofinanciranje stanovanjskih naložb fizičnih oseb s stalnim prebivališčem v občini Tolmin. Mladi predstavljajo prednostno kategorijo prosilcev. Leta 2020 je na razpis prispelo 17 vlog, skupaj v vrednosti 142.523 EUR. Zaradi proračunskih omejitev je bilo razdeljenih 50.000 EUR, sredstva so prejeli 5 upravičenci, od tega 2 mladi družini in 1 mlada oseba. Za leti 2021 in 2022 so bila v proračunu rezervirana višja sredstva (120.000 EUR in 125.000 EUR).

Ukrep: Proučitev alternativnih možnosti za reševanje stanovanjskega problema mladih

Ukrep je bil delno dosežen. Leta 2018 je Občina Tolmin objavila poziv lastnikom praznih stanovanj k sodelovanju, vendar odziva ni bilo. V okviru ukrepa sta bili pripravljeni tudi Analiza stanovanjskega

trga v občini Tolmin (Inštitut za mladinsko politiko) ter Idejna zasnova za stanovanjsko sosesko na Cvetju.

V prihodnje delovna skupina predlaga, da se poziv lastnikom praznih stanovanj ponovi in da se kot dodatna podpora mladim organizirajo delavnice in svetovanja (npr. arhitekturna svetovanja, predavanja o gradnji z naravnimi materiali), ki bi jim pomagali pri reševanju prvega stanovanjskega vprašanja.

PREDNOSTNO PODROČJE: PROSTI ČAS, ŠPORT, KULTURA, DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Strateški cilj 1: Aktivna vključenost mladih v prostočasne, športne, kulturne in družbene dejavnosti

Ukrep: Vzdrževanje in posodabljanje obstoječih objektov ter sofinanciranje izgradnje novih

Ukrep je bil dosežen. Občina Tolmin letno namenja približno 21.000 EUR za obratovanje in vzdrževanje zunanjih športnih objektov, 25.000 EUR za obratovalne stroške športne dvorane in 5.000 EUR za stalno investicijsko vzdrževanje športne infrastrukture. V obdobju 2017–2020 so bile izvedene tudi večje investicije: projektna dokumentacija Športnega parka Brajda, prenova in dokončanje atletske steze, nakup atletske opreme, prenova košarkarskega igrišča, izgradnja koloparka ter vzpostavitev namakalnega sistema in vrtine. Dodatna sredstva za šport in prosti čas so bila zagotovljena tudi preko sofinanciranja krajevnih skupnosti. Poleg športa občina namenja sredstva za vzdrževanje prostorov na področju kulture (Kinogledališče) ter mladine (Center MINK Tolmin). Delovna skupina prepoznava, da je bilo področje športa v zadnjem obdobju zelo poudarjeno in da gre za posebne dosežke občine.

Ukrep: Sofinanciranje programov športa in kulture v društvih

Ukrep je bil dosežen. V športne programe, ki jih sofinancira občina, je vključenih okoli 950 mladih med 12. in 21. letom ter 300 mladih med 21. in 30. letom. Letno je za športne programe mladih namenjenih približno 55.000–60.000 EUR, skupno pa okoli 85.000 EUR za delovanje društev, usposabljanje kadra, prireditve in šport za odrasle. Programe izvaja 15–20 izvajalcev na področju prostočasnih dejavnosti in 10–12 na področju tekmovalnih programov. Na področju kulture občina namenja 62.000 EUR za sofinanciranje kulturnih društev preko razpisa za ljubiteljsko dejavnost. Razpisi so prepoznani kot ključni mehanizem za delovanje društev, vendar se kot ideja za prihodnjo strategijo predlaga poenostavitev razpisne dokumentacije, ki je po mnenju izvajalcev trenutno preobsežna.

Ukrep: Sofinanciranje kulturnih in prostočasnih prireditev ter programov preživljanja prostega časa

Ukrep je bil dosežen. Občina Tolmin preko Zavoda KŠM Tolmin sofinancira večje kulturne in prostočasne prireditve, kot so Tminsko poletje (20.000 EUR), Tminsko novoletno raganje (20.000 EUR), gledališki in glasbeni abonmaji (21.000 EUR) ter program Mala hiša za kakovostno preživljanje prostega časa otrok (6.500 EUR). Dodatnih 5.000 EUR je namenjenih za sofinanciranje projektov v primeru uspešnih prijav na zunanje razpise. Delovna skupina kot idejo za prihodnjo strategijo predlaga uvedbo posebnega razpisa za enkratne projekte oziroma prireditve, ki niso del redne dejavnosti društev in nimajo turističnega značaja. Tak razpis bi mladim omogočil izvedbo samostojnih projektov – od ideje do izvedbe. Primer dobre prakse na tem področju je razpis za mladinske projekte Kluba tolminskih študentov.

Ukrep: Pomoč mladim pri organiziranju projektov in mladinskih aktivnosti

Ukrep je bil delno dosežen. Zavod KŠM Tolmin je v zadnjih letih nudil podporo mladim pri organizaciji posameznih dogodkov in aktivnosti, med drugim pri spoznavni zabavi za gimnazijce, študijskem krožku Brezsmetno Posočje, potopisnih predavanjih ter dogodku Navdih Posočja. Leta 2019 je bil objavljen javni poziv za mlade, ki bi želeli svoje hobije predstaviti vrstnikom, vendar odziva ni bilo. V okviru projekta Mladi mladim pa so mladi pripravili aktivnosti za svoje sovrstnike, med drugim fotografsko delavnico in vadbe joge. Kot pomemben korak naprej je delovna skupina prepoznala vzpostavljane

dnevnega centra za mlade, kjer bi bil prisoten mladinski delavec in bi nudil stalno podporo pri razvijanju in izvajanju projektov. Izkušnje kažejo, da so javni pozivi manj učinkoviti, zato bo treba v prihodnje več pozornosti nameniti osebnemu stiku z mladimi, krepitvi zaupanja in kontinuiranemu razvoju kakovostnih dogodkov, ki mlade pritegnejo k aktivnemu sodelovanju.

PREDNOSTNO PODROČJE: MLADINSKO ORGANIZIRANJE IN PARTICIPACIJA MLADIH

Strateški cilj 1: Izboljšanje delovanja mladinskega centra

Ukrep: Vzpostavitev mladinskega centra v upravljanju Zavoda KŠM Tolmin

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva prenos upravljanja mladinskega centra na Zavod KŠM Tolmin, ki je bil izveden 1. januarja 2019. Zavod od takrat prevzema stroške, vzdrževanje ter razporejanje dejavnosti uporabnikov. Poleg tega izvaja programe za mlade, nudi podporo mladinskim organizacijam in informira o različnih priložnostih.

Delovna skupina je poudarila, da trenutni prostor mladinskega centra deluje predvsem kot prireditveni prostor, ne pa kot prostor za dnevno srečevanje in druženje mladih. Mladinske organizacije zaenkrat ne izkazujejo interesa po sooblikovanju programa v njem. Kot ključno prepoznava vzpostavitev prostora, ki omogoča dnevno svetlobo, spontanost druženj, neformalna izobraževanja ter podporo mladinskega delavca. Takšen center bi predstavljal tudi pomembno preventivno okolje za duševno zdravje mladih.

Za prihodnje obdobje delovna skupina predlaga nadgradnjo obstoječe ponudbe prostorov za mlade, ki mora izhajati iz njihovih dejanskih potreb in želja.

Ukrep: Proučitev možnosti za izboljšanje pogojev delovanja mladinskega centra

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva iskanje rešitev za izboljšanje pogojev in ponudbe mladinskega centra. Med letoma 2019 in 2022 je bilo izvedenih več dogodkov, anket, javnih tribun in delavnic, v katerih so mladi izrazili predvsem potrebo po prostoru za dnevno druženje. Rezultat teh procesov je bila idejna zasnova ureditve prizidka šolskega centra Tolmin, ki bo vključevala prostore za druženje, manjše dogodke, učenje in delo mladinskega delavca.

V prihodnji strategiji delovna skupina predlaga razmislek o smiselnosti vlaganj v obstoječi prostor MINK Tolmin, saj mladinske organizacije tam ne izkazujejo interesa, ter nadaljevanje iskanja dolgoročne rešitve z novimi prostori.

Strateški cilj 2: Sistemska ureditev področja mladinskih dejavnosti

Ukrep: Zaposlitev strokovnega delavca za področje mladinskih dejavnosti

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva zaposlitev strokovnega delavca, ki bo skrbel za koordinacijo mladinskih programov in dejavnosti. Zaposlitev vodje mladinskih programov se je začela junija 2018 za polovični delovni čas, januarja 2019 pa se je razširila na polni delovni čas.

Za prihodnost se kot pomembno izpostavlja iskanje dodatnih virov financiranja, ki bi omogočili širitev kadra.

Ukrep: Zagotavljanje finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti mladinskega centra

Ukrep je delno dosežen. Ukrep predvideva zagotovitev stabilnih finančnih sredstev za delovanje mladinskega centra. Občina Tolmin v proračunu krije materialne stroške in plačo vodje mladinskih programov, ni pa vzpostavila posebnega proračunskega sklopa za programe centra. Ti se večinoma financirajo iz nacionalnih in evropskih razpisov.

Delovna skupina predlaga pridobivanje dodatnih virov financiranja ter umestitev dela sredstev za izvajanje dejavnosti mladinskega centra neposredno v proračun občine.

Ukrep: Priprava in izvedba javnega razpisa za področje mladinskih dejavnosti

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva vzpostavitev javnega razpisa za sofinanciranje programov mladinskih organizacij. Občina Tolmin je leta 2022 prvič izvedla razpis v vrednosti 12.467,50 EUR, sredstva pa so bila razdeljena trem prijavljenim organizacijam.

Strateški cilj 3: Večja participacija mladih

Ukrep: Ustanovitev delovnega oziroma posvetovalnega organa mladih

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva ustanovitev posvetovalnega organa, ki zastopa interese mladih na lokalni ravni. Leta 2022 je bil ustanovljen Mladinski svet občine Tolmin, v katerem sodeluje osem mladinskih organizacij. Svet se zavzema za podporo mladim in mladinskim organizacijam ter zagovornišтво njihovih interesov.

Delovna skupina priporoča zagotovitev financiranja delovanja mladinskega sveta in njegovo aktivno vključevanje v procese odločanja na občinski ravni.

Ukrep: Spodbujanje aktivnega vključevanja mladih po krajevnih skupnostih

Ukrep je dosežen. Ukrep predvideva spodbujanje mladih k aktivnemu sodelovanju v njihovih lokalnih okoljih. V okviru participativnega proračuna so mladi predlagali projekte, Zavod KŠM pa je organiziral tudi obiske mladinskih organizacij po krajevnih skupnostih ter vzpostavil komunikacijske kanale, kot je skupina Mladi Tolmin. Kot priložnost se izpostavlja še večje povezovanje dejavnosti mladinskega centra z mladimi po krajevnih skupnostih.

Ukrep: Vsakoletni dogodek – srečanje mladih in odločevalcev na lokalni ravni

Ukrep je delno dosežen. Ukrep predvideva organizacijo rednega dogodka, namenjenega srečanju mladih z odločevalci. Občina Tolmin takega dogodka še ni organizirala, je pa Zavod KŠM Tolmin v letu 2019 izvedel dogodek Tržnica mladinskih organizacij, ki je omogočil mreženje in predstavitev društev. Dogodek bi lahko v prihodnje postal vsakoletna priložnost za srečanje mladih z županom, občinskimi svetniki in drugimi odločevalci. Za prihodnost se predlaga razvoj tega formata v tradicionalen dogodek, ki krepi komunikacijo, mreženje in soustvarjanje mladinskih politik.

PREDNOSTNO PODROČJE: INFORMIRANJE

Strateški cilj 1: Vzpostavitev sistema za celovito informiranje mladih

Ukrep: Vzpostavitev informacijskega kanala za mlade

Ukrep je bil delno dosežen. V letu 2017 je bila vzpostavljena Facebook stran Mi smo – Mi bomo, ki je kasneje zaradi premajhnega dosega ciljne skupine dobila novo ime in grafično podobo – Mladina KŠM Tolmin. Poleg tega je bil uveden tudi Instagram kanal, ki je dosegel več mladih kot Facebook. Vodja mladinskih programov na Zavodu KŠM Tolmin pripravlja mesečne napovednike dogodkov, ki vključujejo aktivnosti vseh mladinskih organizacij v občini. V okviru projekta Rastimo skupaj je bil izveden posvet o informiranju, na katerem so mladi in mladinske organizacije izrazili potrebo po spletni strani kot osrednjem kanalu za vse ključne informacije.

Mnenje delovne skupine je, da je informiranje najpomembnejše področje mladinskega dela in da bi bilo treba vanj vlagati več kadrovskih in finančnih virov. Ključna bi bila kadrovska okrepitev z osebo, usposobljeno za področje komuniciranja in oblikovanja objav, ki so mladim privlačne.

Za prihodnje se predlaga vzpostavitev spletne strani z enotno grafično podobo in logotipom, redno posodabljanje informacij ter kadrovska okrepitev področja informiranja.

Ukrep: Vzpostavitev info točke v sklopu mladinskega centra

Ukrep ni bil dosežen. Delovna skupina predlaga njegov umik iz strategije, saj fizična info točka ni več prepoznana kot učinkovita oblika informiranja za mlade. Mladi informacije iščejo predvsem na družbenih omrežjih in spletu. Alternativna rešitev je vzpostavitev dnevnega centra za mlade, kjer bi imel mladinski delavec pisarno in bi poleg drugih dejavnosti opravljal tudi naloge informiranja.

Ukrep: Rubrika za mlade v Sočasniku

Ukrep je bil delno dosežen. V reviji Sočasnik so bili objavljeni prispevki mladinskih organizacij v okviru rubrike utrinki, ni pa bila vzpostavljena posebna rubrika, namenjena izključno mladim in njihovem soustvarjanju vsebin. Zaradi zmanjšanih sredstev se je obseg revije v zadnjih letih skrčil, kljub temu pa uredništvo izraža pripravljenost za sodelovanje pri oblikovanju mladinske rubrike.

Občina **Tolmin**

Tolmin, oktober 2025

